

Een aanpak voor de bomen op de Markt

De bomen op de markt in Wijk bij Duurstede zijn sfeerbepalend en zorgen bovendien voor een aangenaam verblijfsklimaat. Wetenschappelijk is bewezen dat groen en bomen een positieve invloed hebben op het welbevinden en de gezondheid van mensen. Door de klimaatverandering zal de hitte in steden toenemen. Thermisch comfort zal steeds belangrijker worden bij de inrichting van de buitenruimte. Onder een bladerdak is de lucht koeler (een graad Celsius), is de stralingstemperatuur lager (2,5 graad) en er is meer thermisch comfort, aldus het RIVM, Atlas Natuurlijk Kapitaal.

Op de Markt staan platanen, een paardenkastanje en een aantal krimlindes. De platanen zijn in het begin van deze eeuw geplant als vervanger van de zieke iepen, de lindes staan er al wat langer, de paardenkastanje is meer dan 100 jaar oud. Deze laatste boom staat ook in het landelijk register van monumentale bomen.

De platanen staan er nu als hoge opgeschoren palen met een steeds hoger groeiend bladerdak. De groeikracht gaat naar boven. Deze vorm van groeien moet zo spoedig mogelijk worden bijgesteld door de top eruit te halen, zodat de basis, de stam en "lage" gesteltakken, kunnen aansterken. Deze ingreep is een noodzakelijke voorwaarde om de bomen toekomstbestendig te maken. De definitieve vormsnoei kan pas een of twee jaar later worden uitgevoerd.

Alle bomen, met uitzondering van de paardenkastanje, zijn gezond en doen het goed, hoewel ze in de verharding staan. De paardenkastanje is aangetast door de bloedingsziekte en van binnen grotendeels hol. Naar verwachting zal deze boom op termijn gerooid moeten worden omdat hij dan te gevaarlijk wordt.

Platanen zijn bij uitstek geschikt om in allerlei vormen te snoeien, van zeer open structuren met weinig blad en takken tot (in de zomer) dichte aaneengesloten varianten waar het licht behoorlijk wordt getemperd. Afhankelijk van de gekozen snoei kunnen op die manier verschillende sferen worden gecreëerd.

Voor de halfwas platanen en de zieke kastanje zijn maatregelen nodig. Op het uitvallen van de kastanje kan worden geanticipeerd door nu al een vervanger te plaatsen. De platanen zullen zonder ingrijpen nog veel groter worden dan ze nu zijn en vormsnoeien van de platanen is de beste optie om de bomen voor langere tijd te behouden. Overwogen kan worden om de bomenlijn tussen de Maleborduurstraat en de Peperstraat door te trekken.

Voor de platanen zien we de volgende stappen met een schatting van de benodigde inspanning:

1. Toppen van de bomen: 2 mensen 2 dagen met een hoogwerker, 32 uur * € 50 plus € 500 huur maakt ongeveer € 2.000. Wellicht kan meteen de kerstverlichting eruit gehaald worden. Uitvoering voor de start van het broedseizoen op 15 maart 2018.
2. Kandelaberen in een gewenste vorm: 3 mensen 5 dagen met een hoogwerker, 120 uur * € 50 plus € 1.000 huur maakt ongeveer € 7.000. Uitvoering in 2019 voor de start van het broedseizoen.
3. Om de twee-drie jaar vormsnoeien: 3 mensen 2 dagen met een hoogwerker, 48 uur * € 50 plus € 500 huur maakt ongeveer € 3.000, ofwel € 1.000 tot € 1.500 per jaar. Uitvoering vanaf 2021.

Op korte termijn uitvoeren van stap 1 is belangrijk. De platanen kunnen dan hun groeikracht inzetten om de zijtakken meer body te geven voor de toekomstige (nog nader te bepalen) vorm. De platanen hebben, door ingroei, nu al last van de kerstverlichting. Deze is gelukkig aan vervanging toe en verwijderen op korte termijn, begin volgend jaar, is wenselijk.